

LAKIALOITE 20/2012 vp

Laki perusopetuslain 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Voimassa olevan perusopetuslain 36 §:n mukaan käytettävissä olevat kurinpitokeinot ovat jälki-istunto, kirjallinen varoitus sekä määräaikainen erottaminen. Nykykäytännön mukaisesti opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus, mutta opettajilla ei ole käytössä muita kurinpitomenetelmiä tottelemattomien oppilaiden kohdalla. Vakavan rikkomuksen tai jatkuvan epäasiallisen käyttäytymisen kohdalla jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen jälkeen oppilas voidaan erottaa määräaikaisesti enintään kolmeksi kuukaudeksi. Tämä menettely on kuitenkin erittäin raskas ja vaatii nykyisin lautakunnan käsittelyä. Jälki-istuntokäytäntö pohjautuu aikaan, jolloin jälki-istuntoon joutuminen oli häpeällistä, mikä sai oppilaat välttämään jälki-istuntoon joutumista. Nykyisin jälki-istuntoa ei enää koeta häpeällisenä, vaan se voi olla jopa teko, jolla rehvastellaan kavereiden keskuudessa. Koulukuri onkin Suomessa laskenut OECD:n raportin mukaan jo vertailun kolmanneksi huonoimmalle sijalle, eli taakse jäivät enää Argentiina ja Kreikka.

Perusopetuslaissa todetaan, että oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka ope-

tus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Nykyisin häiritsevä oppilas voidaan siis rehtorin päätöksellä lähettää kotiinsa vain loppupäivän ajaksi ja pidempi määräaikainen erottaminen vaatii lautakunnan käsittelyä. Oppilaan lähettäminen kotiin loppupäivän ajaksi ei kuitenkaan välttämättä näy lapsen vanhemmille millään tavalla. Jos rehtori voisi evätä oppilaan oikeuden osallistua opetukseen omalla päätöksellään edes muutaman päivän ajaksi, olisi toimenpide huomattavasti tuntuvampi ja siihen voitaisiin liittää suoraan konsultaatio oppilaan vanhempien kanssa. Lisäksi muutaman päivän tauko häiriön aiheuttajan opetuksessa rauhoittaisi tilanteen häiriön kohteeksi joutuneen kannalta. Voimassa olevan perusopetuslain 36 a §:n mukaisesti opetuksen epäämisestä ilmoitetaan oppilaan huoltajalle ja tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksen mukaisesti perusopetuslain 36 §:n 3 momentissa tarkoitettua opetuksen epäämisestä päättää rehtori, joten tässä kohdassa esitettyyn määräaikaiseen opetuksen epäämiseen ei tarvita lautakunnan käsittelyä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

perusopetuslain 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perusopetuslain (628/1998) 36 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 477/2003, seuraavasti:

36 §

Kurinpito

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä jäljellä olevan työpäivän sekä enintään kolmen seuraavan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän hen-

kilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu koh- tuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 10 päivänä toukokuuta 2012

Arto Satonen /kok
Raija Vahasalo /kok
Vesa-Matti Saarakkala /ps
Anne-Mari Virolainen /kok
Eero Suutari /kok
Sari Sarkomaa /kok
Reijo Tossavainen /ps
Jukka Kopra /kok
Kalle Jokinen /kok

Ari Jalonen /ps
Ari Torniainen /kesk
Sofia Vikman /kok
Tapani Mäkinen /kok
Harri Jaskari /kok
Ben Zyskowitz /kok
Sanna Lauslahti /kok
Timo Heinonen /kok
Petteri Orpo /kok